

USTAWA

z dnia 2020 roku

o Rzeczniku Praw Zwierząt

Rozdział I

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Rzecznik Praw Zwierząt, zwany dalej „Rzecznikiem”, stoi na straży dobrostanu zwierząt domowych, hodowlanych i dzikich określonego w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U.1997 Nr 111 poz. 724).

2. W sprawach o ochronę praw zwierząt Rzecznik bada, czy wskutek działania lub zaniechania organów, organizacji i instytucji, obowiązanych do przestrzegania i realizacji tych praw, nie nastąpiło naruszenie prawa.

Rozdział II

Przepisy szczegółowe

Oddział I

Powołanie i odwołanie Rzecznika

Art. 2. Na stanowisko Rzecznika może być powołana osoba, która:

1. jest obywatelem polskim;
2. korzysta z pełni praw publicznych;
3. nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo ani umyślne przestępstwo skarbowe;
4. posiada wykształcenie wyższe;
5. ma co najmniej pięcioletnie doświadczenie w pracy ze zwierzętami lub na ich rzecz;

6. cieszy się nieposzlakowaną opinią i daje rękojmię prawidłowego wykonywania powierzonych zadań.

Art. 3. 1. Rzecznika powołuje Sejm bezwzględną większością głosów na wniosek grupy 40 posłów.

2. Wnioski, o których mowa w ust. 1, podlegają konsultacjom z organizacjami pozarządowymi, społecznymi i zawodowymi, do których celów statutowych należy ochrona zwierząt.

3. Szczegółowy tryb zgłaszania kandydatów na Rzecznika określa uchwała Sejmu.

Art. 4. 1. Kadencja Rzecznika trwa pięć lat.

2. Ta sama osoba nie może być Rzecznikiem więcej niż przez dwie kadencje.

3. Kadencja Rzecznika wygasa w przypadku jego śmierci lub odwołania.

Art. 5. Po zaprzestaniu wykonywania obowiązków Rzecznik ma prawo powrócić na stanowisko zajmowane poprzednio albo otrzymać stanowisko równorzędne poprzednio zajmowanemu, jeżeli nie ma przeszkód prawnych.

Art. 6. 1. Sejm odwołuje Rzecznika przed upływem okresu, na jaki został powołany, jeżeli:

1. zrzekł się wykonywania obowiązków;

2. stał się trwale niezdolny do pełnienia obowiązków na skutek choroby stwierdzonej orzeczeniem lekarskim;

2. Sejm odwołuje Rzecznika przed upływem okresu, na jaki został powołany, również jeżeli Rzecznik naruszył przepisy niniejszej ustawy.

3. Sejm podejmuje uchwałę w sprawie odwołania Rzecznika, w przypadku określonym w ust. 1 pkt 1, na wniosek Marszałka Sejmu.

4. Sejm podejmuje uchwałę w sprawie odwołania Rzecznika, w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 2 oraz w ust. 2, na wniosek Marszałka Sejmu lub grupy co najmniej 40 posłów, większością co najmniej 3/5 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.

Art. 7. Osoba powołana na stanowisko Rzecznika nie może:

1. zajmować innego stanowiska, z wyjątkiem stanowiska naukowo-dydaktycznego lub naukowego w szkole wyższej, Polskiej Akademii Nauk, instytucie badawczym lub innej jednostce naukowej, ani wykonywać innych zajęć zawodowych;
2. należeć do partii politycznej;
3. wykonywać innych czynności, które pozostają w sprzeczności z jego obowiązkami albo mogą wywołać podejrzenie o jego interesowność.

Oddział II

Odpowiedzialność karna Rzecznika

Art. 8. Rzecznik nie może być bez uprzedniej zgody Sejmu pociągnięty do odpowiedzialności karnej ani pozbawiony wolności. Rzecznik nie może być zatrzymany lub aresztowany, z wyjątkiem ujęcia go na gorącym uczynku przestępstwa i jeżeli jego zatrzymanie jest niezbędne dla zapewnienia prawidłowego toku postępowania. O zatrzymaniu niezwłocznie powiadamia się Marszałka Sejmu, który może nakazać natychmiastowe zwolnienie zatrzymanego.

Art. 9. Przedawnienie w postępowaniu karnym czynu objętego immunitetem nie biegnie w okresie korzystania z immunitetu.

Art. 10. 1. Wniosek o wyrażenie zgody na pociągnięcie Rzecznika do odpowiedzialności karnej w sprawie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego składa się za pośrednictwem Prokuratora Generalnego.

2. Wniosek o wyrażenie zgody na pociągnięcie Rzecznika do odpowiedzialności karnej w sprawie o przestępstwo ścigane z oskarżenia prywatnego składa oskarżyciel prywatny, po wniesieniu sprawy do sądu.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, sporządza i podpisuje adwokat lub radca prawny, z wyjątkiem wniosków składanych w swoich sprawach przez sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych, notariuszy oraz profesorów i doktorów habilitowanych nauk prawnych.

4. Wnioski, o których mowa w ust. 1 i 2, powinny zawierać:

1. oznaczenie wnioskodawcy oraz pełnomocnika, o ile został ustanowiony;
2. imię i nazwisko oraz datę i miejsce urodzenia Rzecznika;
3. wskazanie podstawy prawnej wniosku;
4. dokładne określenie czynu, którego dotyczy wniosek, ze wskazaniem czasu, miejsca, sposobu i okoliczności jego popełnienia oraz jego skutków, a zwłaszcza charakteru powstałej szkody;
5. uzasadnienie.

Art. 11. 1. Wniosek o wyrażenie zgody na pociągnięcie Rzecznika do odpowiedzialności karnej składa się Marszałkowi Sejmu.

2. Jeżeli wniosek nie spełnia wymogów formalnych, o których mowa w art. 7c ust. 3 lub 4, Marszałek Sejmu wzywa wnioskodawcę do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni, wskazując niezbędny zakres poprawienia lub uzupełnienia. W przypadku niepoprawienia lub nieuzupełnienia wniosku we wskazanym terminie i zakresie Marszałek Sejmu postanawia o pozostawieniu wniosku bez biegu.

3. Jeżeli wniosek spełnia wymogi formalne, o których mowa w art. 7c ust. 3 i 4, Marszałek Sejmu kieruje go do organu właściwego na podstawie regulaminu Sejmu do rozpatrzenia wniosku, zawiadamiając jednocześnie Rzecznika o treści wniosku.

4. Organ właściwy do rozpatrzenia wniosku powiadamia Rzecznika o terminie rozpatrzenia wniosku. Pomiędzy doręczeniem powiadomienia a terminem rozpatrzenia wniosku, o ile nie zachodzi wypadek niecierpiący zwłoki, powinno upłynąć co najmniej 7 dni.

5. Na żądanie organu właściwego do rozpatrzenia wniosku sąd albo odpowiedni organ, przed którym toczy się postępowanie wobec Rzecznika, udostępnia akta postępowania.

6. Rzecznik przedstawia organowi właściwemu do rozpatrzenia wniosku wyjaśnienia i własne wnioski w tej sprawie w formie pisemnej lub ustnej.

7. Po rozpatrzeniu sprawy, organ właściwy do rozpatrzenia wniosku uchwała sprawozdanie wraz z propozycją przyjęcia lub odrzucenia wniosku.

8. W trakcie rozpatrywania przez Sejm sprawozdania, o którym mowa w ust. 7, Rzecznikowi przysługuje prawo do zabrania głosu.

9. Sejm wyraża zgodę na pociągnięcie Rzecznika do odpowiedzialności karnej w drodze uchwały podjętej bezwzględną większością ustawowej liczby posłów. Nieuzyskanie wymaganej większości głosów oznacza podjęcie uchwały o niewyrażeniu zgody na pociągnięcie Rzecznika do odpowiedzialności karnej.

Art. 12. 1. Zakaz zatrzymania, o którym mowa w art. 8, obejmuje wszelkie formy pozbawienia lub ograniczenia wolności osobistej Rzecznika przez organy stosujące przymus.

2. Wniosek o wyrażenie zgody na zatrzymanie lub aresztowanie Rzecznika składa się za pośrednictwem Prokuratora Generalnego.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, powinien zawierać:

1. oznaczenie wnioskodawcy;
2. imię i nazwisko oraz datę i miejsce urodzenia Rzecznika;
3. dokładne określenie czynu oraz jego kwalifikację prawną;
4. podstawę prawną zastosowania określonego środka;
5. uzasadnienie, wskazujące w szczególności na konieczność zastosowania określonego środka.

4. Do postępowania z wnioskiem o wyrażenie zgody na zatrzymanie lub aresztowanie Rzecznika przepisy art. 11 ust. 1–8 stosuje się odpowiednio.

5. Sejm wyraża zgodę na zatrzymanie lub aresztowanie Rzecznika w drodze uchwały podjętej bezwzględną większością ustawowej liczby posłów. Nieuzyskanie wymaganej większości głosów oznacza podjęcie uchwały o niewyrażeniu zgody na zatrzymanie lub aresztowanie Rzecznika.

6. Wymóg uzyskania zgody Sejmu nie dotyczy wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądu.

Art. 13. 1. Marszałek Sejmu przesyła wnioskodawcy niezwłocznie uchwałę, o której mowa w art. 11 ust. 9 i art. 12 ust. 5.

2. Uchwały, o których mowa w ust. 1, podlegają ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Art. 14. Przepisy ustawy dotyczące odpowiedzialności karnej Rzecznika stosuje się odpowiednio do odpowiedzialności za wykroczenia.

Art. 15. Szczegółowy tryb postępowania w sprawach, o których mowa w art. 8–14, określa regulamin Sejmu.

Oddział III

Zadania i obowiązki Rzecznika

Art. 16. 1. Rzecznik podejmuje czynności przewidziane w ustawie, jeżeli poweźmie wiadomość wskazującą na naruszenie praw zwierząt.

2. Rzecznik regularnie monitoruje sposób traktowania zwierząt hodowlanych oraz stosowanie przepisów odrębnych w tym zakresie.

Art. 17. Do zadań Rzecznika należy:

1. opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących dobrostanu zwierząt;
2. współpraca z organizacjami pozarządowymi, społecznymi i zawodowymi, do których celów statutowych należy ochrona zwierząt oraz współdziałanie ze stowarzyszeniami, ruchami obywatelskimi, innymi dobrowolnymi zrzeszeniami i fundacjami oraz z zagranicznymi i międzynarodowymi organami i organizacjami na rzecz ochrony zwierząt;
3. inicjowanie i organizowanie działalności edukacyjnej i informacyjnej w zakresie związanym z dobrostanem zwierząt;
4. podejmowanie innych działań, o których mowa w art. 18, o ile służą one ochronie dobrostanu zwierząt.

Art. 18. 1. W zakresie ochrony dobrostanu zwierząt Rzecznik może:

1. występować do właściwych organów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej albo wydanie lub zmianę innych aktów normatywnych w sprawach dotyczących dobrostanu zwierząt;

2. informować właściwe organy nadzoru lub kontroli o dostrzeżonych nieprawidłowościach w funkcjonowaniu organów administracji publicznej;
3. występować do organów Inspekcji Weterynaryjnej, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1557 oraz z 2020 r. poz. 285), z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli lub podjęcie innych działań;
4. występować do Sądu Najwyższego z wnioskiem, o którym mowa w art. 83 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2019 r. poz. 825 oraz z 2020 r. poz. 190);
5. wnosić skargę nadzwyczajną, na podstawie art. 89 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym;
6. występować do Naczelnego Sądu Administracyjnego z wnioskami o podjęcie uchwały mającej na celu wyjaśnienie przepisów prawnych, których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie sądów administracyjnych;
7. zwrócić się o wszczęcie postępowania administracyjnego, wnosić skargi i skargi kasacyjne do sądu administracyjnego, a także uczestniczyć w tych postępowaniach – na prawach przysługujących prokuratorowi;
8. żądać wszczęcia przez uprawnionego oskarżyciela postępowania przygotowawczego w sprawach o przestępstwa wszczynane z urzędu;
9. informować właściwe organy o dostrzeżonych zagrożeniach dla dobrostanu zwierząt.

2. W celu wykonywania zadań Rzecznik może zawierać umowy na przeprowadzenie badań lub sporządzenie ekspertyz i opinii.

Art. 19. Podjęcie czynności przez Rzecznika następuje:

1. na wniosek obywateli lub ich organizacji;
2. na wniosek organów jednostek samorządu terytorialnego;
3. na wniosek Głównego Inspektora Ochrony Środowiska lub Głównego Lekarza Weterynarii;
4. z własnej inicjatywy.

Art. 20. Wniosek kierowany do Rzecznika jest wolny od opłat, nie wymaga zachowania szczególnej formy, lecz powinien zawierać oznaczenie wnioskodawcy, a także określać przedmiot sprawy.

Art. 21. 1. Rzecznik po zapoznaniu się z każdym skierowanym do niego wnioskiem może:

1. podjąć sprawę,
2. poprzestać na wskazaniu wnioskodawcy przysługujących mu środków działania,
3. przekazać sprawę według właściwości,
4. nie podjąć sprawy – zawiadamiając o tym wnioskodawcę i osobę, której sprawa dotyczy wraz z uzasadnieniem.

2. W zakresie realizacji zasady równego traktowania między podmiotami prywatnymi Rzecznik może podjąć działania, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

Art. 22. Podejmując sprawę Rzecznik może:

1. samodzielnie prowadzić postępowanie wyjaśniające;
2. zwrócić się o zbadanie sprawy lub jej części do właściwych organów, w szczególności organów nadzoru, prokuratury, kontroli państwowej, zawodowej lub społecznej;
3. zwrócić się do Sejmu o zlecenie Najwyższej Izbie Kontroli przeprowadzenia kontroli dla zbadania określonej sprawy lub jej części.

Art. 23. 1. Prowadząc postępowanie, o którym mowa w art. 20 pkt 1, Rzecznik ma prawo:

1. zbadać, nawet bez uprzedzenia, każdą sprawę na miejscu;
2. żądać złożenia wyjaśnień, przedstawienia akt każdej sprawy prowadzonej przez naczelne i centralne organy administracji państwowej, organy administracji rządowej, organy organizacji spółdzielczych, społecznych, zawodowych i społeczno-zawodowych oraz organy jednostek organizacyjnych posiadających osobowość prawną, a także organy jednostek samorządu terytorialnego i samorządowych jednostek organizacyjnych;
3. zlecać sporządzanie ekspertyz i opinii.

1a. Podczas wykonywania zadania, o którym mowa w art. 16 ust. 2, Rzecznik ma również prawo rejestrować dźwięk lub obraz w miejscach, w których przebywają zwierzęta hodowlane, za zgodą ewentualnych osób, które będą rejestrowane.

1b. Zarejestrowany obraz i dźwięk:

1. przechowuje się w Biurze Rzecznika Praw Zwierząt, w pomieszczeniach zabezpieczonych przed dostępem osób nieupoważnionych, przez okres niezbędny w danej sprawie, jednak nie dłużej niż przez 10 lat;
2. udostępnia się osobie, która została zarejestrowana, a także jej przedstawicielowi ustawowemu lub pełnomocnikowi.

2. W sprawach stanowiących informację niejawną o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne” udzielanie informacji lub umożliwianie Rzecznikowi wglądu do akt następuje na zasadach i w trybie określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych.

3. Rzecznik odmawia ujawnienia nazwiska i innych danych osobowych skarżącego, w tym także wobec organów władzy publicznej, jeżeli uzna to za niezbędne dla ochrony wolności, praw i interesów jednostki.

Art. 24. Po zbadaniu sprawy Rzecznik może:

1. wyjaśnić wnioskodawcy, że nie stwierdził naruszenia praw zwierząt;
2. skierować wystąpienie do organu, organizacji lub instytucji, w których działalności stwierdził naruszenie praw zwierząt; wystąpienie takie nie może naruszać niezawisłości sędziowskiej;
3. zwrócić się do organu nadrzędnego nad jednostką, o której mowa w pkt 2, z wnioskiem o zastosowanie środków przewidzianych w przepisach prawa;
4. żądać wszczęcia postępowania w sprawach cywilnych, jak również wziąć udział w każdym toczącym się już postępowaniu – na prawach przysługujących prokuratorowi;
5. żądać wszczęcia przez uprawnionego oskarżyciela postępowania przygotowawczego w sprawach o przestępstwa ścigane z urzędu;
6. zwrócić się o wszczęcie postępowania administracyjnego, wnosić skargi do sądu administracyjnego, a także uczestniczyć w tych postępowaniach – na prawach przysługujących prokuratorowi;

7. wystąpić z wnioskiem o ukaranie, a także o uchylenie prawomocnego rozstrzygnięcia w postępowaniu w sprawach o wykroczenia, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach;
8. wnieść kasację lub rewizję nadzwyczajną od prawomocnego orzeczenia, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach.

Art. 25. 1. W wystąpieniu, o którym mowa w art. 22 pkt 2, Rzecznik formułuje opinie i wnioski co do sposobu załatwiania sprawy, a także może żądać wszczęcia postępowania dyscyplinarnego lub zastosowania sankcji służbowych.

2. Organ, organizacja lub instytucja, do których zostało skierowane wystąpienie, obowiązane są bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 30 dni, poinformować Rzecznika o podjętych działaniach lub zajęтым stanowisku. W wypadku gdy Rzecznik nie podziela tego stanowiska, może zwrócić się do właściwej jednostki nadrzędnej o podjęcie odpowiednich działań.

Art. 26. 1. W związku z rozpatrywanymi sprawami Rzecznik może przedstawiać właściwym organom, organizacjom i instytucjom oceny i wnioski zmierzające do zapewnienia skutecznej ochrony praw zwierząt i usprawnienia trybu załatwiania ich spraw.

2. Rzecznik może również występować do właściwych organów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej bądź o wydanie lub zmianę innych aktów prawnych w sprawach dotyczących praw zwierząt.

Art. 27. 1. Organ, organizacja lub instytucja, do których zwróci się Rzecznik, obowiązane są z nim współdziałać i udzielać mu pomocy, a w szczególności:

1. zapewniać dostęp do akt i dokumentów na zasadach określonych w art. 21;
2. udzielać Rzecznikowi żądanych przez niego informacji i wyjaśnień;
3. udzielać wyjaśnień dotyczących podstawy faktycznej i prawnej swoich rozstrzygnięć;
4. ustosunkowywać się do ogólnych ocen, uwag i opinii Rzecznika.

2. Rzecznik może określić termin, w jakim powinny być dokonane czynności, o których mowa w ust. 1.

Art. 28. Rzecznik współdziała ze stowarzyszeniami, ruchami obywatelskimi, innymi dobrowolnymi zrzeszeniami i fundacjami oraz z zagranicznymi i międzynarodowymi organami i organizacjami na rzecz ochrony praw zwierząt.

Art. 29. Do zakresu działania Rzecznika, dotyczącego realizacji zasady równego traktowania, należy również:

1. prowadzenie niezależnych badań dotyczących dzikich zwierząt;
2. opracowywanie i wydawanie niezależnych sprawozdań i wydawanie zaleceń odnośnie do problemów związanych z hodowlą zwierząt.

Art. 30. 1. Rzecznik może przetwarzać wszelkie informacje, w tym dane osobowe, niezbędne do realizacji swoich ustawowych zadań.

2. Rzecznik może przetwarzać dane osobowe, o których mowa w art. 9 ust. 1 i art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.2), wyłącznie w celu realizacji swoich ustawowych zadań.

3. Rzecznik dopuszcza do przetwarzania danych osobowych osoby posiadające pisemne upoważnienie. Warunkiem udzielenia upoważnienia jest pisemne zobowiązanie się osoby upoważnianej do zachowania przetwarzanych danych osobowych w poufności.

Art. 31. 1. Rzecznik corocznie informuje Sejm o swojej działalności oraz o stanie przestrzegania praw zwierząt, w tym przekazuje:

1. informację o prowadzonej działalności w obszarze hodowli zwierząt oraz jej wynikach;
 2. wnioski oraz rekomendacje dotyczące działań, które należy podjąć w celu zapewnienia dobrostanu zwierząt domowych, hodowlanych i dzikich.
2. Informacja Rzecznika podawana jest do wiadomości publicznej.

3. Rzecznik może przedkładać Sejmowi i Senatowi określone sprawy wynikające z jego działalności.

4. Rzecznik na wniosek Marszałka Sejmu przedstawia informację lub podejmuje czynności w określonych sprawach.

Art. 32. 1. Rzecznik wykonuje swoje zadania przy pomocy Biura Rzecznika Praw Zwierząt.

2. Rzecznik nadaje, w drodze zarządzenia, statut, który określa zadania i organizację Biura.

3. Rzecznik może powołać jednego zastępcę Rzecznika. Rzecznik odwołuje zastępcę Rzecznika.

4. Rzecznik określa zakres zadań zastępcy Rzecznika.

5. Do zastępcy Rzecznika oraz pracowników Biura Rzecznika Praw Zwierząt stosuje się odpowiednio przepisy o pracownikach urzędów państwowych.

Art. 33. Wydatki związane z funkcjonowaniem Rzecznika Praw Zwierząt pokrywane są z budżetu państwa.

Rozdział III

Przepisy zmieniające

Art. 34. W ustawie z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 152 i 1820) w art. 2:

1. pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) Marszałka Sejmu, Marszałka Senatu, Prezesa Rady Ministrów, wicemarszałka Sejmu, wicemarszałka Senatu, wiceprezesa Rady Ministrów, Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, ministra, Prezesa Narodowego Banku Polskiego, Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Rzecznika Finansowego, Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, Rzecznika Praw Zwierząt, Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, wiceprezesa Najwyższej Izby Kontroli, Szefa Kancelarii Sejmu, Szefa Kancelarii Senatu, zastępcy Szefa Kancelarii

Sejmu, zastępcy Szefa Kancelarii Senatu, Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Szefa Służby Cywilnej, Głównego Inspektora Pracy, zastępcy Głównego Inspektora Pracy, Kierownika Krajowego Biura Wyborczego;”;

2. pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) Prezesa Polskiej Akademii Nauk, sekretarza stanu, członka Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, członka Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, pierwszego zastępcy Prezesa Narodowego Banku Polskiego, podsekretarza stanu (wiceministra), wiceprezesa Narodowego Banku Polskiego, Zastępcy Rzecznika Praw Obywatelskich, Zastępcy Rzecznika Praw Dziecka, Zastępcy Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Zastępcy Rzecznika Finansowego, zastępcy Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, zastępcy Rzecznika Praw Zwierząt, kierownika urzędu centralnego, wiceprezesa Polskiej Akademii Nauk, wojewody, zastępcy kierownika urzędu centralnego, wicewojewody.”.

Art. 35. W ustawie z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 537) wprowadza się następujące zmiany:

1. w art. 1 w ust. 1 po pkt 7b dodaje się pkt 7c w brzmieniu:
„7c) Biurze Rzecznika Praw Zwierząt;”;
2. w art. 36 w ust. 5 po pkt 9c dodaje się pkt 9d w brzmieniu:
„9d) Rzeczniku Praw Zwierząt – dla urzędników Biura Rzecznika Praw Zwierząt;”.

Art. 36. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U.1997 Nr 111 poz. 724) wprowadza się następujące zmiany:

1. dodaje się art. 35b w brzmieniu: “Zadania Rzecznika Praw Zwierząt w zakresie ochrony zwierząt określają przepisy odrębne”.

Art. 37. W ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325) wprowadza się następujące zmiany:

1. w art. 8 dodaje się § 4 w brzmieniu:
„§ 4. Rzecznik Praw Zwierząt może wziąć udział w każdym toczącym się postępowaniu, a także wnieść skargę, skargę kasacyjną, zażalenie oraz skargę o wznowienie postępowania, jeżeli według jego oceny wymaga tego ochrona dobrostanu zwierząt domowych, hodowlanych lub dzikich w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 638). W takim przypadku przysługują mu prawa strony.”;
2. w art. 173 § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Skargę kasacyjną może wnieść strona, prokurator, Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców, Rzecznik Praw Dziecka lub Rzecznik Praw Zwierząt po doręczeniu im odpisu orzeczenia z uzasadnieniem.”;
3. w art. 264 § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Uchwały, o których mowa w art. 15 § 1 pkt 2, Naczelny Sąd Administracyjny podejmuje na wniosek Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, Prokuratora Generalnego, Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, Rzecznika Praw Dziecka, Rzecznika Praw Zwierząt, a uchwały, o których mowa w art. 15 § 1 pkt 3, na podstawie postanowienia składu orzekającego.”.

Art. 38. W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2019 r. poz. 825 oraz z 2020 r. poz. 190) wprowadza się następujące zmiany:

1. w art. 83 § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Z wnioskiem, o którym mowa w § 1, mogą wystąpić również Prokurator Generalny, Rzecznik Praw Obywatelskich oraz, w zakresie swojej właściwości, Prezes Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Rzecznik Praw Dziecka, Rzecznik Praw Pacjenta, Przewodniczący Rady Dialogu Społecznego, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego, Rzecznik Finansowy, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców i Rzecznik Praw Zwierząt.”;
2. w art. 89 § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Skargę nadzwyczajną może wnieść Prokurator Generalny, Rzecznik Praw Obywatelskich oraz, w zakresie swojej właściwości, Prezes Prokuraturii Generalnej

Rzeczypospolitej Polskiej, Rzecznik Praw Dziecka, Rzecznik Praw Pacjenta, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego, Rzecznik Finansowy, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców, Rzecznik Praw Zwierząt i Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.”.

Art. 39. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 roku.

UZASADNIENIE

W Polsce żadna instytucja państwowa nie działa na rzecz ochrony zwierząt. Zadania te bardzo często wypełniają organizacje pozarządowe, które nie dysponują ani odpowiednimi środkami, ale umocowaniem prawnym, by prowadzić wystarczająco skuteczne działania na rzecz ochrony zwierząt.

Rzecznik Praw Zwierząt jest niezbędny, aby zabierać głos w sytuacjach, kiedy ochrona prawna zwierząt jest zagrożona, a przepisy zawarte w ustawie o ochronie zwierząt są łamane. Rzecznik Praw Zwierząt winien być niezależną instytucją.